

# СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



## ГАЗОНИ І ЛУКІВНИЦТВО

спеціальність	206 садово-паркове господарство	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	садово-паркове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства

### ВИКЛАДАЧ

#### Швиденко Інна Миколаївна



Вища освіта – спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія»  
Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 16.00.10 – ентомологія  
Посада – доцент кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства  
Досвід роботи – 12 років  
Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 2 методичних розробок;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	050 630 73 62	електронна пошта	0506307362@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------	------------------	---------------------------	-----------------------	--------

## ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

<b>Мета</b>	оволодіння теоретичними основами створення та утримання газонів з урахуванням сучасних досягнень вітчизняної та світової науки та формування практичних навичок по догляду за декоративними луками і газонами, добору лучних і газонних трав, норм їх висіву.
<b>Формат</b>	лекції, практичні заняття, самостійна робота
<b>Специфічні результати навчання і форми їх контролю</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• розуміння теоретичних основ інтродукції газонних трав та створення й утримання культурних багаторічних газонів (ЗК7, ФК1, ПРН4) / <b>тестові завдання, усне опитування</b></li> <li>• здатність практично застосовувати набуті теоретичні знання з агротехніки створення й утримання багаторічних газонів і луків (ЗК8, ФК4, ПРН5)/ <b>тестові завдання, усне опитування</b></li> <li>• здатність створювати й експлуатувати газони як об'єкти садово-паркового господарства (ЗК8, ФК3, ФК4, ПРН10)/ <b>тестові завдання, усне опитування</b></li> <li>• здатність ефективно використовувати газони і луки, як елементи архітектурно-планувальних рішень і об'ємно-просторових композицій (ЗК8, ФК3, ФК7, ПРН10) / <b>тестові завдання, усне опитування</b></li> <li>• забезпечення збереження навколишнього середовища при створенні багаторічних газонів і луків (ЗК10, ФК11, ПРН5) / <b>тестові завдання, усне опитування</b></li> </ul>
<b>Обсяг і форми контролю</b>	4 кредити ECTS (120 годин): 30 години лекції, 30 години практичні; 60 годин самостійної роботи; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
<b>Вимоги викладача</b>	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
<b>Умови зарахування</b>	згідно з навчальним планом

Примітка \* ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності, ПРН – програмні результати навчання

## ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

<b>Компетенції</b>	<p><b>ЗК 7.</b> Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p><b>ЗК 8.</b> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><b>ЗК 10.</b> Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p><b>ФК 1.</b> Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від</p>	<b>Програмні результати навчання</b>	<p><b>ПРН 4.</b> Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p><b>ПРН 5.</b> Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p><b>ПРН 10.</b> Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закрито-</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК 4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.

ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

го ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

## СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

### Модуль 1. Газони в ландшафтному дизайні

Лекція 1.	Вступ. Історія виникнення газонів.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Ознайомлення з різними типами газонів.	Самостійна робота	Історичні аспекти розвитку луківництва. Взаємозв'язок між луківництвом і газонами. Рослинні угруповання та класифікація лучних угідь. Луки природних зон України. Газонні трави родини Злакові, їх використання. Газонні трави родини Бобові, їх використання. Поверхнєве поліпшення гірських та лісових угідь. Поліпшення лісових пасовищ. Докорінне поліпшення природних лучних угідь. Поліпшення природних угідь на солонцюватих ґрунтах. Ознайомлення з рослинами, що перспективні для інтродукції як ґрунтопокривні.
Лекція 2.	Газони в ландшафті. Класифікація газонів.	ПЗ 2	Визначення особливостей корене- та пагоноутворення основних видів газонних трав.		
Лекція 3.	Еколого-біологічна характеристика злакових газонних трав.	ПЗ 3	Складання еколого-біологічних характеристик злакових газонних трав та визначення їх біолого-морфологічних ознак.		
Лекція 4.	Еколого-біологічна характеристика основних декоративних злакових та осокових трав.	ПЗ 4	Складання еколого-біологічних характеристик декоративних злакових та осокових трав, визначення їх біолого-морфологічних ознак.		
Лекція 5.	Характеристика основних багаторічних ґрунтопокривних рослин для задерніння.	ПЗ 5	Складання еколого-біологічних характеристик основних багаторічних ґрунтопокривних рослин.		

### Модуль 2. Створення газонів

Лекція 6.	Підготовчі роботи при створенні газонів.	ПЗ 6	Проектування газонів.	Самостійна робота	<p>Інші способи покриття поверхні ґрунту. Синтетичне покриття. Жорстке покриття. Галявина з нетрав'яним покриттям. Типи травосумішей та їх значення. Травосуміші для газонів різного призначення. Підготовка ґрунту перед закладанням газону. Способи покращення ґрунту. Вертикальне планування і допосівне прикочування ґрунту. Строки посіву газонних трав. Норми висіву насіння. Мульчування посівів.</p>
Лекція 7.	Ґрунти. Травосуміші.	ПЗ 7	Розрахунок складу травосумішей та визначення норм висіву насіння для створення різних типів газонів.		
Лекція 8.	Посів газонних трав (методи і схеми посіву).	ПЗ 8	Агротехніка створення садово-паркового, мавританського та лучного газонів.		
Лекція 9.	Особливості створення декоративних газонів.	ПЗ 9	Технологія створення рулонних газонів.		
Лекція 10.	Сучасні технології та особливості створення спортивних газонів та газонів спеціального призначення.	ПЗ 10	Агротехніка створення спортивного газону.		

### Модуль 3. Догляд за газонами

Лекція 11, 12.	Особливості догляду за газонами.	ПЗ 11	Догляд та експлуатація декоративних газонів.	Самостійна робота	<p>Знаряддя для догляду за газонами. Особливості догляду за молодим газоном: плями безтрав'я на ділянках, плями пожовклої або мертвої трави, тонка і рідка трава, повільний ріст і блідне забарвлення трави. Строки і норми поливу газону. Аерація газону. Способи аерації газону. Підживлення травостою газону. Ремонт газону: порушення країв, западини, ями, щілини, бур'яни, каміння. Правила косіння газону. Газонокосарки – головний інструмент догляду за газонами. Види газонокосарок, їх переваги і недоліки. Проблеми підстригання: обривання трави, ребристість, «пральна дошка», побуріння верхівок трави. Біологічна і технічна оцінка якості деревного покриття.</p>
		ПЗ 12	Догляд та експлуатація спортивних газонів.		
Лекція 13.	Догляд за газоном в зимовий період	ПЗ 13	Догляд та експлуатація газонів спеціального призначення.		
Лекція 14.	Хвороби, шкідники та бур'яни на газонах.	ПЗ 14	Розпізнавання основних хвороб, бур'янів та типових шкідників газонів.		
Лекція 15.	Методи екологічної оцінки газонних трав, показники комплексної оцінки.	ПЗ 15	Визначення ступеню зімкнутості травостою.		

## ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Дідур І.М., Прокопчук В.М., Циганська О.І., Циганський В.І. Газони. Технологічні особливості створення та експлуатації. Навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2019. 293 с.
2. Ковтун С.І. Газони. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Львів: Світ, 2008. 64 с.
3. Кузнецова О. В. Фітоценотичні особливості газонів та травостоїв газонного типу урбанізованих екосистем (на прикладі міста Дніпропетровськ) : дис. канд. біол. наук : 03.00.16 / Кузнецова Ольга Всеволодівна. Дніпропетровськ, 2016. 243 с.
4. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2008. 456 с.
5. Пушка І.М. Луківництво та газони. Навч. посібник для студентів факультету лісового і садово-паркового господарства денної форми навчання. Умань: УНУС. 2018 р. 87 с.
6. Чоха О.В. Газонні покриття м. Києва. К.: Фітосоціо-центр, 2005. 288 с.

Методичне забезпечення

1. Швиденко І.М. Газони і луківництво: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство»; ДБТУ. Харків, 2024. 100 с.
2. Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Декоративне луківництво» для студентів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. Напрямок підготовки «Лісове та садово-паркове господарство» / укладач Чепур С.С. Ужгород, 2014. 63 с.
3. Луківництво і газони. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / Н.М. Крупа. Біла Церква, 2021. 20 с.

## СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальне сумарне ECTS	до 20	відповідь на екзамені
Модульне оцінювання	сумарне	до 50	відповіді на тестові питання
		до 30	усні відповіді на практичних заняттях

## НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.